

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2535

Vragen van het lid **Dobbe** (SP) aan de Minister van Buitenlandse Zaken over *de doorvoer van wapenonderdelen naar Israël via de Rotterdamse haven* (ingezonden 10 juni 2025).

Mededeling van Staatssecretaris **Boerma** (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 25 juni 2025).

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht «Maersk reageert voor het eerst op demonstraties in Rotterdam om vervoer F-35-onderdelen: «Misleidende claims»»?¹

Vraag 2

Klopt het dat de export en doorvoer van F-35-onderdelen naar Israël vanuit Nederland stil ligt sinds de rechter op 12 februari 2024 in hoger beroep deze export heeft verboden? Zo nee, waarom niet?

Vraag 3

Garandeert u dat sinds 12 februari 2024 geen F-35-onderdelen vanuit Nederland zijn geëxporteerd of doorgevoerd in de richting van Israël? Zo nee, waarom niet?

Vraag 4

Klopt het dat Maersk F-35-onderdelen van F-35-vliegtuigen via de Rotterdamse haven heeft verscheept, zoals de woordvoerder van Maersk zelf aangeeft in het artikel?

¹ Algemeen Dagblad, 2 juni 2025, «Maersk reageert voor het eerst op demonstraties in Rotterdam om vervoer F-35-onderdelen: «Misleidende claims»» (Maersk reageert voor het eerst op demonstraties in Rotterdam om vervoer F-35-onderdelen: «Misleidende claims» | Rotterdam | AD.nl).

Vraag 5

Klopt het dat de Rotterdamse wethouder Simons heeft gezegd dat F-35-onderdelen door Maersk niet waren gemeld bij de douane en na controle niet op het schip zijn gevonden?²

Vraag 6

Hoe verklaart u de verschillende verklaringen vanuit Maersk en de gemeente Rotterdam?

Vraag 7

Kunt u reageren op de volgende passage in het artikel: «Het verschepen van onderdelen, ook als die dus gebruikt worden om gevechtsvliegtuigen te maken, ziet het bedrijf niet als het vervoeren van wapens.»? Deelt u de mening dat dit wel als wapenexport geldt? Zo nee, waarom niet?

Vraag 8

Wat zegt het feit dat de door Maersk toegegeven verscheping van F-35-onderdelen niet bij de douane bekend was volgens u over de betrouwbaarheid van het Nederlandse wapenexportcontrolebeleid? Deelt u de mening dat dit niet moet kunnen?

Vraag 9

Bent u bereid een onderzoek uit te voeren naar de vraag of via Nederland F-35-onderdelen worden geëxporteerd of doorgevoerd naar Israël? Zo nee, waarom niet?

Vraag 10

Wat gaat u extra doen om te garanderen dat F-35-onderdelen niet vanuit Nederland worden geëxporteerd of doorgevoerd naar Israël?

Vraag 11

Herinnert u zich uw uitspraak over exportvergunningen met bestemming Israël in het commissiedebat Wapenexportbeleid dat «het echt onwaarschijnlijk (is) dat er een vergunning wordt verleend voor de uitvoer naar Israël van wapens die kunnen bijdragen aan de activiteiten van het Israëlische leger in Gaza of op de Westelijke Jordaanoever»?³

Vraag 12

Aangezien uit onlangs gepubliceerde nieuwe vergunningsgegevens blijkt dat sinds het debat nog een reeks vergunningen met bestemming Israël is afgegeven, kunt u voor elk van de volgende vergunningen apart aangeven op basis waarvan uitgesloten werd geacht dat deze goederen, meer in het bijzonder de wapensystemen waarvoor deze goederen bestemd zijn, door Israël ingezet zouden kunnen worden in Gaza of de Westelijke Jordaanoever: NL0074CDIU0184006, Elektronica voor vliegerhelmen; NL0074CDIU0184345, Elektronica voor vliegerhelmen; NL0074CDIU0184525, Delen voor oorlogsschepen; NL0074CDIU0182267, Delen voor korvetten; NL0074CDIU0185272, Delen voor korvetten; NL0074CDIU0185706, Communicatiesystemen en; NL0074CDIU0185558, Delen voor radarsystemen?⁴

Vraag 13

Kunt u voor de twee «tijdelijke» vergunningen, namelijk NL0074CDIU0183705, Warmtebeeldcamera's en NL0074CDIU0186462, Programmatuur voor beveiligde communicatie, aangeven wat de aard hiervan was? Ging het om reparatie, demonstratie of iets anders? Kunt u voor beide vergunningen apart aangeven op basis waarvan uitgesloten werd geacht dat ze door Israël ingezet zouden kunnen worden in Gaza of de Westelijke Jordaanoever?

² Algemeen Dagblad, 22 mei 2025, «gemeente Rotterdam: geen onderdelen van gevechtsvliegtuigen in containerschip uit Israël» (gemeente Rotterdam: geen onderdelen van gevechtsvliegtuigen in containerschip uit Israël | Rotterdam | AD.nl).

³ Kamerstuk 22 054, nr. 450 (Kamerstuk 22 054, nr. 450 | Overheid.nl > Officiële bekendmakingen).

⁴ Rijksoverheid, 31 maart 2025, «Maandelijks rapportage uitvoer militaire goederen» (Maandelijks rapportage uitvoer militaire goederen | Rapport | rijksoverheid.nl).

Vraag 14

Kunt u alsnog nader ingaan op uw uitspraken in het hierboven genoemde commissiedebat over de vergunning van 4 oktober 2024, NL0074CDIU0181899, Delen, gereedschappen en technologie voor F-16 gevechtsvliegtuigen, waarover u toen zei dat «deze vergunning de uitvoer (betreft) van onderdelen voor productiedoeleinden in Israël» en «de onderdelen na de productiehandeling terug (komen) naar Nederland» en «de goederen niet in Israël (worden) gebruikt»? Hoe kan het dan dat het volgens het vergunningsoverzicht van uw ministerie gaat om goederen afkomstig en geproduceerd in Nederland die naar Israël gaan en geen andere eindbestemming dan Israël hebben? Als Nederland de eindbestemming zou zijn geweest zou dat toch in de desbetreffende kolom vermeld hebben moeten staan? Kunt u uw antwoord toelichten?

Vraag 15

Weet u zeker dat exportvergunningen voor onderdelen van F-16-gevechtsvliegtuigen met bestemming VS (zoals bijvoorbeeld NL0074CDIU0187011 van 30 januari jl.) dat land inderdaad als uiteindelijke bestemming hebben? Hoe controleert u dat en wordt uitgesloten dat deze onderdelen uiteindelijk alsnog in Israël terechtkomen?

Vraag 16

Bent u gegeven de extreme situatie in Gaza inmiddels bereid in Europa steun te vragen voor een EU-wapenembargo, zoals de EU eerder deed tegen Rusland, Soedan en Myanmar, en, zolang er nog geen Europese aanpak is, een nationaal wapenembargo tegen Israël in te stellen? Zo nee, waarom niet?

Mededeling

In vervolg op de schriftelijk gestelde vragen van het lid Dobbe (SP) over doorvoer van wapenonderdelen naar Israël via de Rotterdamse haven deel ik u mede dat het niet mogelijk is gebleken om de beantwoording binnen de gestelde termijn aan uw Kamer te doen toekomen. Nadere interdepartementale afstemming en vergaring van informatie is nodig om de vragen zorgvuldig en volledig te beantwoorden. Het streven is de beantwoording zo spoedig mogelijk aan uw Kamer te sturen.